

ULTIMUL CPEX

MANEA MĂNESCU, INTELECTUALUL PREFERAT AL LUI CEAUȘESCU

Funcții deținute de la 22 decembrie 1989: membru al Comitetului Central al Partidului Comunist Român (din 25 iunie 1960, cu o întrerupere între 1979 și 1982); membru al Comitetului Politic Executiv (de la 28 noiembrie 1974, cu o întrerupere între 1979 și 1984); membru al Prezidiului permanent al CC al PCR (din 1971); membru al Biroului Permanent al CC al PCR (de la 24 noiembrie 1989); prim-vicepreședinte al Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste (din decembrie 1988); vicepreședinte al Consiliului de Stat; prim-vicepreședinte al Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale; membru în Consiliul Apărării al RSR (din 1971); deputat în Marea Adunare Națională, ales în circumscripția electorală Timișoara Nord-Est, județul Timiș (din 1985); membru titular al Academiei Române - președintele Secției de științe economice și sociologie (din 1974, exclus în 1994).

Decorații: Ordinul 23 August (de două ori); „Erou al Muncii Socialiste”; medalia de aur „Secera și ciocanul”; Ordinul „Steaua Republicii Populare Române”; Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România”; Ordinul „Tudor Vladimirescu”.

Conținutul dosarului: Dosarul de cadre al fostului premier Manea Mănescu este nu doar unul dintre cele mai voluminoase (conține 258 de file), dar cu siguranță se numără printre cele mai complexe. Manea Mănescu activase în mișcarea comunistă ilegală și devenise membru de partid în 1938. Ca toți ilegalistii, trecutul său a fost sucit și răscuit pe toate fețele cu mai multe prilejuri. Sau „verificat”, după cum suna jargonul de partid. Prima și cea mai complexă investigație a început în 1947.

Manea Mănescu fusese arestat în decembrie 1943 și judecat în procesul Uniunii Patrioților. Comportarea în timpul anchetei și la judecata a înregistrat multe file atașate ulterior dosarului de cadre. Conșcituții din perioada studiilor, colegii de serviciu, membri de partid din ilegalitate au dat declarații despre el. Mănescu însuși și-a scris în mai multe rânduri povestea vieții. Comisia de verificări a solicitat Moscovei să trimită în țară copii de pe documente luate după război și care se refereau la activitatea lui Mănescu din timpul dictaturii militare a mareșalului Antonescu. La finele deceniului cinci, partidul începuse vânătoarea de vrăjitoare „trădătoare”. Din start, majoritatea covârșitoare a

„În muncă sunt câteodată nervos și cam repezit și chiar reped pe unii tovarăși”, se autocaracteriza Manea Mănescu, prim-ministru între 1974 și 1979. FOTO: Arhivele Naționale

„ilegaliștilor” treceau drept suspecti de colaborare cu autoritățile „burgheze”. Lui Manea Mănescu i s-a reproșat că, în urma bătăilor suferite în anchetă, a recunoscut că instigase pe studenți la grevă și că a dus bani și alimente fratelui său aflat la închisoare. A părut suspect și achitarea sa în procesul Uniunii Patrioților - posibil semn al pactizării cu „dușmanul de clasă”. Lămurirea activității sale din timpul războiului reprezintă astfel cea mai consistentă parte a dosarului.

A interesat și biografia soției, Maria Mănescu, medic pediatru, precum și familia acesteia. Element „progresist” în vremea studentiei ieșene dintre cele două războaie, cu un doctorat în medicină început la Moscova și activitate profesională deosebită, soția nu i-a făcut lui Manea Mănescu probleme în carieră.

Date biografice: Manea Mănescu s-a născut la 9 august 1916, în timpul primului război mondial, pe când părinții săi, Constantin și Păuna Mănescu, se aflau refugiați la Brăila.

De loc era din zona Prahovei, unde familia s-a și întors după război. Originea socială - muncitorească - îl recomanda pentru o carieră în partid. Tatăl său, cunoscut în Ploiești ca „nea Costică”, de meserie cazangiu și de naționalitate română, simpatiza cu socialiiști, fapt pentru care a și fost arestat în mai multe rânduri. Ca avere, familia Mănescu posedea o casă cu două camere la Ploiești și cinci fii. Manea era al doilea născut.

A lucrat pentru a se întreține, atât în timpul liceului, cât și pe durata studiilor superioare. La Ministerul Sănătății, la Eforia Spitalelor Civile, la Ministerul Muncii. Toate în Guvernul de militari condus de mareșalul Antonescu. În timpul războiului s-a mai angajat ca profesor. După o scurtă carieră de activist, din ianuarie 1945 până în 1948 a lucrat ca profesor la Ploiești. În aprilie, Gheorghe Gheorghiu-Dej, pe care îl cunoștea din vremea când fusese coleg de închisoare cu un frate de-al lui, l-a chemat la Comitetul Central și i-a comunicat că a primit ca

sarcină să lucreze la Comisia de Stat a Planificării. Încadrat prim-referent, a urcat treptele carierei până la consilier de planificare. La început nu i-a plăcut, scria într-o autocritică, dar apoi și-a „văzut de treabă”. În 1951 a fost mutat director al Direcției Centrale de Statistică de pe lângă Președinția Consiliului de Miniștri.

Studii: Între 1928 și 1935, Manea Mănescu a urmat cursurile Liceului Comercial din Ploiești. Lipsit de mijloace financiare, s-a angajat ca funcționar la Rafinăria „Dacia Română”, astfel că ultimul an l-a urmat în particular. În 1936 a fost admis ca student bursier la Academia Comercială din București. A reușit să termine primul an în fiecare an de facultate. Tot cu cea mai mare medie a promovat în 1940 și examenul de licență, obținând diploma în științe economice, financiare și sociale cu calificativul „Albă cu elogii”. În același an a fost admis la doctorat. Parcursul vieții l-a împiedicat să se mai dedice cu aceeași asiduitate și studiilor doctorale, fina-

lizate mai târziu. Din noiembrie 1941 până în martie 1943 a urmat cursurile seminarului pedagogic din București. Manea Mănescu este unul dintre puținii lideri ai partidului care aveau o meserie clară, în afara celei de activist crescut în școlile de partid. Încă și mai rar, a început studii superioare înainte de război, și chiar le-a urmat sistematic, fără amănări, întreruperi și renunțări. Conform propriilor declarații, i-a plăcut să studieze și a considerat profesoratul adevărata sa vocație și activitatea unde se simțea cel mai bine. Din 1948 a fost admis ca asistent la Academia Comercială din București și a ținut lecții de seminar la cursul de economie politică, titularul cursului fiind Barbu Zaharescu. A primit ore la Institutul de Științe Economice și Planificare din București. A mai fost și șeful catedrei de Construcție Economică la Școala Superioară de Partid „Ștefan Gheorghiu”.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Presa era plină de realizările și inițiativele mărețe ale lui Nicolae Ceaușescu. Se apropia cu pași repezi Congresul al XIV-lea. Scînteia, dar și ziarele județene abundau în cuvântări ale „Tovarășului” și realizările partidului începând cu cel de-al IX-lea Congres. Adunarea generală a ONU a adoptat proiectul privind reducerea bugetelor militare.

Scrierile lui Ceaușescu - în grecește

La Atena, a apărut volumul „Nicolae Ceaușescu - Pentru o Europă unită, a națiunilor independente și libere”. Editat de „Coronakis Press”, volumul era structurat în

cinci capitole și prezenta, poziția României și a președintelui său privind afirmarea în relațiile dintre statele continentului, a principiilor fundamentale ale dreptului internațional. În prefața lucrării, Haralambos Protopaps, președintele Partidului Socialismului Democrat din Grecia, scria despre autor: „artizanal și promotorul acestui demers european este președintele Nicolae Ceaușescu, autorul unor conștețe privind securitatea și cooperarea în Europa de o remarcabilă clarviziune și putere de anticipație.”

(Continuare în pag. a II-a)

Comandantul suprem și vizitele unor delegații din URSS, Cuba și Polonia

În contextul desfășurării Războiului Rece, România a fost, alături de Albania, Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia, RDG, Polonia și URSS, țară membră a Organizației Tratatului de la Varșovia în primul rând pentru faptul că autoritățile de la Moscova au considerat că astfel puteau fi promovate cu succes interesele de superputere ale Uniunii Sovietice. Relațiile politico-militare ale României cu statele membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia, precum și cu alte țări din lagărul socialist au cunoscut numeroase forme de colaborare. De exemplu,

la 12 aprilie 1989, generalul-colonel Vasile Milea a trimis un raport lui Nicolae Ceaușescu în care preciza: „În Planul activităților comune ale Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia, pentru armata RS România, pe anul 1989, aprobat de Dumneavoastră, se prevede ca la inspecțiile organizate la unele unități ale armatei noastre, destinate în compunerea Forțelor Armate Unite, să participe și reprezentanți ai Comandamentului Unificat.

(Continuare în pag. a II-a)

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Acces sever limitat la granița românească

Chicago Sun-Times titra la 19 noiembrie 1989, în ajunul celui de-al XIV-lea Congres al PCR, că frontiera românească dinspre Ungaria reformatoare era supusă unor controale strânse.

„Budapesta, Ungaria. România a impus controale de securitate și restricții de călătorie pentru persoanele care doresc să intre sau să iasă din țară. Potrivit pasagerilor, Poliția de la Frontiera cu Ungaria îi cobora pe români din trenurile care ieșeau din țară și îi întorcea pe mulți din drum.

Restricțiile care preced Congresul Partidului Comunist au fost impuse vineri. Pasagerii aflați într-unul din trenurile oprite spun că cel puțin 70 de persoane au fost date jos, o parte din acestea fiind supuse pechezițiilor corporale. Președintele român, Nicolae Ceaușescu, respinge reformele politice și economice care

au cuprins Ungaria și alte țări aliate României în Pactul de la Varșovia.

Tanjug, agenția iugoslavă de presă, spune că la granița automobilele cu numere străine de înmatriculare sunt controlate de vameși. Măsurile de securitate au fost înăsprițe pe tot teritoriul țării, controlul actelor fiind efectuat la aeroporturi, în gări și autogări. Relațiile româno-maghiare erau dificile și înainte ca guvernul lui Ceaușescu să își afirme poziția contra reformelor.

Ungaria acuză România de discriminare împotriva celor 1,7 milioane de etnici maghiari care trăiesc aici, acestora fiindu-le încălțate drepturile esențiale de minoritate. Ceaușescu nu s-a confruntat cu nici un fel de critici din interiorul Partidului Comunist în timpul pregătirii congresului, care va începe mâine.

(Continuare în pag. a IV-a)

CALENDAR

19 noiembrie (duminică)

Soarele a răsărit la 7:17, a apus la 16:45

Luna a răsărit la 23:13, a apus la 12:49

Sărbătoare creștină: Sf. Prooroc Avdie; Sf. Sfințit Mucenic Varlaam; Duminica a XXVI-a după Rusalii.

S-a întâmplat la

19 noiembrie 1989

● Într-un hotel din orașul austriac Feldkirch a fost descoperită o cantitate de 50 kg de substanță conținând Uraniu-235. Uraniumul provenea din Elveția, fiind introdus în Austria cu trenul. Valoarea lui era de trei milioane de dolari;

● Premiul spaniol „Cervantes” pentru literatură, a fost decernat scriitorului Augusto Roa Bastos (Paraguay). Ramona VINTILĂ

JURNALE PERSONALE

19 NOIEMBRIE

Am primit o scrisoare de la Festivalul de la Berlin, prin care îmi spun - cât am înțeles eu în germană - că au auzit de filmul meu „Secretul armiei... secrete!” și dacă ar putea fi trimisă o copie pentru selecție. (Mă întreb, iarăși, dacă nu este mâna lui Heitșorul.) Cum și cei de la Româniafilm aveau intenția să trimită filmul acolo, șansele de selecționare au devenit mult mai mari. Totul depinde, deocamdată, de mult stimatul tov. Dulea - să accepte participarea mea. În caz contrar, mă voi pune iarăși pe scandal.

Și, pentru că veni vorba de scandal, tocmai am semnat împreună cu mai mulți colegi o scrisoare deschisă Congresului PCR, prin care cerem demiterea conducerii.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„Asistentele mi-au adus aghiasmă și ne-am rugat pentru fetița mea”

Maria are 53 de ani și este din județul Giurgiu. „Mă căsătorisem în urmă cu șase ani. Și încă stăteam cu familia bărbatului meu. Aveam trei copii. Trei fetițe. Una de 5 ani, alta de 3 ani și jumătate și ultima de doar 3 luni. Lucram ca secretară într-o școală. Pe atunci nu aveai concediu de

creștere a copilului doi ani, ci doar patru luni amărâte, în care nu aveai timp să te pui pe picioare, nu aveai timp nici măcar să te obișnuiești cu bebelușul. Când s-a terminat perioada concediului, a trebuit să mă întorc la școală.

(Continuare în pag. a II-a)

Se botează robul lui Dumnezeu, Lenin

În autobiografiile solicitate membrilor de partid, obligatorii erau detaliile despre familie: părinți, unchi, frați, surori, cumnați, soț sau soție și socri. Interesa „originea socială” a rudelor, precum și orientarea politică.

În autobiografiile conținute în dosarul de cadre, Manea a scris că era al doilea născut al lui Constantin și Păuna Mănescu. Despre „nea Costică”, tatăl lui, și despre doi dintre frații interesante amănunte, unele neprecizate de Manea Mănescu în fața forurilor de partid, a dat Pavel Câmpeanu în volumul „Ceaușescu. Anii numărării inverse”. Despre „nea Costică”, Pavel Câmpeanu scrie că era „mic meseriaș din Ploiești, purtător de lăvalieră

și de pălărie cu boruri largi”, care „propovăduia un socialism mai contemporan cu Saint Simon decât cu Karl Marx, dar și cu iz veltarian, în care - cred că îl citez exact - «fiecare muncitor va avea casa și grădina lui»”. Socialismul l-a prilejuit lui nea Costică nu doar revelații politice, ci și... onomastice. Dificultăți trebuie să fi avut preotul când va fi rostit la ceremonia botezului numele primului născut al lui nea Costică Mănescu. Pentru că acesta din urmă n-a ales pentru viitorul creștin un banal Ion, Gheorghe, Vasile sau Dumitru. Strălucit de-o inspirație nu divină, ci revoluționară, micul meseriaș din Ploiești și-a botezat copilul cu numele

frunțașului socialist de origine bulgară Christian Racovschi. Numele - Racovschi - iar nu prenumele ceva mai comun - Christian - l-a primit fratele mai mare al lui Manea. Lar extravaganțele onomastice ale tatălui nu s-au oprit acolo. În 1919 i s-a mai născut un băiat. Inspirat probabil de Revoluția Rusă, i-a spus copilului nici mai mult, nici mai puțin „Lenin”, după liderul bolșevicilor victorioși în lottura de stat din octombrie 1917. Fiul venit pe lume între Racovschi și Lenin a primit un nume autohton - Manea.

Racovschi l-a inițiat pe Manea într-ale socialismului, după cum avea să scrie acesta mai târziu. Din pricina orientării politice, Racovschi a ajuns

de mai multe ori în spatele gratiilor. La închisoare l-a cunoscut și Pavel Câmpeanu. Era alintat de familie și cunoscut „Cocu”, scrie memorialistul. După 23 august, Racovschi s-a încadrat în Securitate. „Suferea de o ciroză agresivă, ce nu putea fi tratată decât în Elveția”, descrie Pavel Câmpeanu ce va să zică dragostea frățească. Îl cunoșteam pe Manea atât în calitate de vecin - am locuit în același imobil din str. Pictor Iscovescu 2, cât și în cea de șef al Secției de Știință și Artă a CC. El continua să dețină această funcție influentă când i-am sugerat deschis să întreprindă ceva pentru trimiterea fratelui său la tratament în Elveția. El mi-a răspuns la fel de deschis că nu se

bagă. Cocu a murit la scurtă vreme după aceea (în 1957 - n.n.)”

Lui Lenin i se zicea în familie Leanu, și în tinerețe fusese unul dintre cei mai ascuși hozi de buzunare ai Ploieștilui. Necazurii trebuie să-i fi adus numele de Lenin în timpul războiului împotriva „hidrei bolșevice”. Astfel că a făcut cerere și l-a schimbat în Gheorghe. Înrolat în armată, a căzut prizonier la nemții aflați în război cu urmașii adevăraților Lenin. Prizonieratul i-a adus lui Lenin devenit între timp Gheorghe excluderea din partid. Nu doar numele și-l schimbase, ci și meseria. În anii '50, Manea îl recomanda pe fratele său ca profesor.

Cristina DIAC

DISTINCȚII ACORDATE FAMILIEI CEAUȘESCU

Rebelii de la Moncada și aniversarea revoluției cubaneze

De la bunul său prieten Fidel Castro, Nicolae Ceaușescu a primit „Medalia comemorativă a XX-a aniversare Cuba”. Ambasadorul Humberto Castello i-a acordat medalia secretarului general român la 3 decembrie 1976 „pentru participarea remarcabilă la construcția socialismului în Cuba”.

Distincția fusese emisă în vara anului 1973, la Havana. Piesa a fost bătută în cinstea „asaltului asupra cazărni Moncada”, după cum scria în comunicatul oficial. Evenimentul, desfășurat în 1953, a marcat în istoria Americii Centrale începutul revoluției cubaneze. Un grup de opoziționiști ai regimului Fulgen-

cio Batista a atacat baza militară din Santiago de Cuba, ce purta numele generalului Guillermo Moncada, un erou al Războiului de Independență. Era prima tentativă a lui Fidel Castro, aflat în fruntea revoluționarilor, de a prelua puterea.

Mai târziu, deși nu păstra amintiri plăcute de atunci, a conferit momentului o aură de legendă. Printre rebelii opoziționiști ai regimului Batista, alături de Castro, s-au mai aflat Abel Santamaria (decedat în timpul incidentelor) și Raul Castro Ruz. Potrivit viitorului șef de stat comunist din țara trabucurilor, cinci rebeli au fost uciși în timpul atacului și 56 execu-

tați ulterior. Mai norocoși, frații Castro au scăpat, dar au fost arestați și judecați. Se spune că, la proces, Fidel Castro a vorbit în propria-i apărare timp de 4 ore. „Frățește” au și fost condamnați. Fidel la 15 ani de închisoare, Raul la 13 ani.

După doi ani de detenție, au fost eliberați, la presiunea opiniei publice. S-au stabilit în Mexic, unde l-au cunoscut pe Ernesto „Che” Guevara. Iar în 1956, revoluționarii și-au încercat norocul a doua oară. Cu mai mult succes, de vreme ce au reușit în numai trei ani alungarea dictatorului Batista.

Florin MIHAI

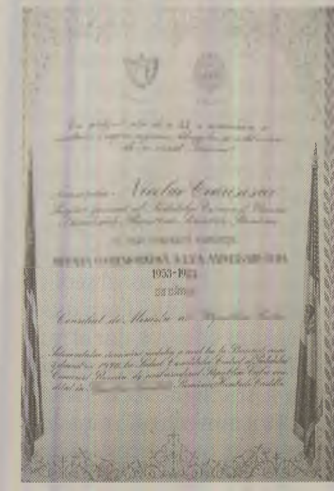
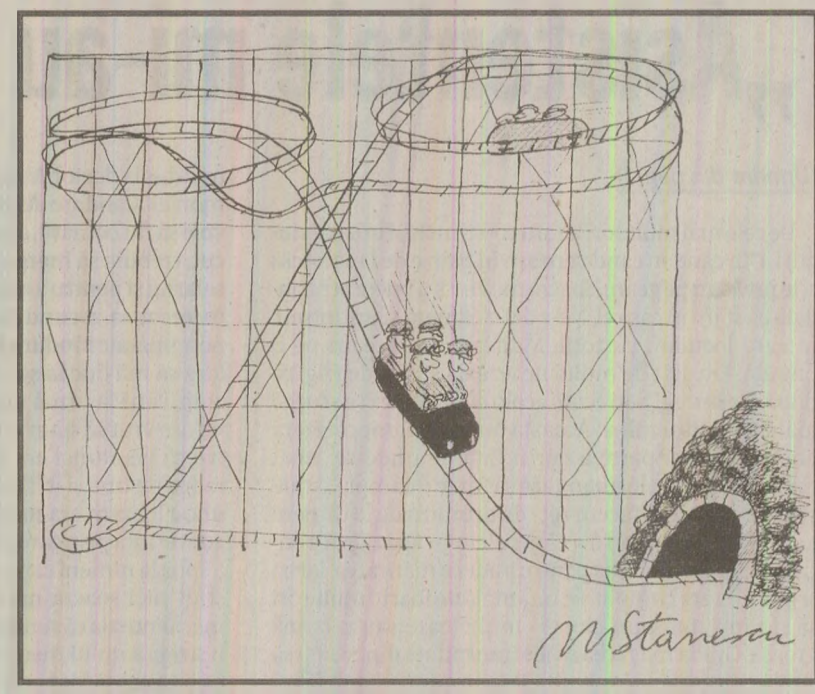

FOTO: Arhivele Naționale

Comandantul suprem și vizitele unor delegații din URSS, Cuba și Polonia

(Urmare din pag. 1)

Propun și rog respectuos a aproba primirea în țara noastră, în perioada 17-27.05.1989, a 5-6 generali și ofițeri din Statul Major al Forțelor Armate Unite, care să aibă acces în comandamentul Diviziei 10 Mecanizată și Regimentul 15 Mecanizat din garnizoana Iași, Regimentele 63 Tancuri, 3 Artilerie și Divizionul 327 Artilerie Antitanc din garnizoana Bacău, unități ce au mai fost văzute anterior pe timpul inspecțiilor.

General-colonel Vasile Milea, în 1989 ministrul al Apărării Naționale, îl propunea lui Nicolae Ceaușescu diverse schimbări de experiență cu forțele armate ale statelor membre în Organizația Tratatului de la Varșovia. FOTO: Arhivele Naționale

Naționale, primul secretar al Comitetului Județean Cluj-Napoca al Partidului Comunist Român și să aibă convorbiri la Consiliul Politic Superior al Armatei (condus de general-locotenent Ilie Ceaușescu - n.n.) și consiliul politic al Armatei a 4-a. De asemenea, a fost aprobată vizitarea Academiei Militare, a Regimentului 227 Mecanizat de la Someșeni (județul Cluj), precum și Expoziția de tehnică militară de la Clinceni (Sectorul Agricol Ilfov).

Viteazul "din Pitești", pentru a li se acorda o consultație privind sistemul de instruire a soferilor, mecanicilor conductori și specialiștilor care deserveau autovehicule blindate. La activitatea aprobată de Nicolae Ceaușescu și desfășurată în perioada 21-24 iunie 1989 a participat și atașatul militar al Poloniei la București.

Deoarece în arhivele românești se află în continuare documente care nu au fost consultate de istorici din cauza unor restricții impuse de legislația românească în vigoare, activitatea noastră științifică va fi continuată, în măsura posibilităților, în direcția găsirii și interpretării unor informații inedite despre activitatea reprezentanților României în cadrul Organizației Tratatului de la Varșovia.

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Abia trimisă cea scrisoare, am fost, în aceeași după-amiaza, convocati la Matei, noul secretar cu propaganda al CC (vineri, 17). După o jumătate de oră, am fost revocați. Să vedem ce urmează. Am început scandalul cu calificativul: am trimis o scrisoare cu un memoriu și anuși că nu dau filmul până la sfârșitul anului. A început o întreagă teavatură. Măine am să depun și contestația. Lupta a început. Alexandru Totos, Pagini de jurnal. Editie alcătuită de Liana Molnar-Tolos, București, Editura Albatros, 1994, p. 544

Astăzi am implinit 32 de ani. Mi-a plăcut mult, aproape de notațiile mele din ce în ce mai rare, un citat din Jonathan Swift: „Dacă ai tine un registru al tuturor opiniilor tale asupra dragostei, politicii, religiei, istoriei etc. - începând de la tinerețe până la bătrânețe - ce morman de inconsecvențe și contradicții!” Adrian Fetecău, Jurnal nepublicat

moasa și marea soprană Ghena Dimitrova a cântat imnul bulgar, acompaniată de uriașa masă de manifestanți, plângeau, râdeau, agitați steaguri. Am plâns și eu de emoție. Momentul era istoric, sublim. Nu știu cât va dura această extraordinară răsturnare de situații, sper să fie definitivă. Să vedem acum ce va fi și pe la noi! Logic, ar trebui să se întrepde aceiași lucru, și cât mai repede. Dar pregătirile oribile ce se fac pentru Congresul XIV, care începe mâine, mă umplu de furie și dezamăgire. În București e adevărată stare de asediu, asta a fost de fapt mereu stare de asediu, dar azi e și mai mult decât ieri, patrule pretutindeni, securitate, miliție, controale. De luni (adică de mâine) intrările în București sunt puse sub semnul întrebării și exclamării. S-au amânat și anulat toate venirile în delegație, deplasările din provincie spre capitală. Iar El, furios, singur, înrăbit, disperat, cere ajutor la chinezi și la coreeni. Noi, în mijlocul Europei, nu avem penimeni altul aproape, decât pe asiaticii Cerem chinezilor să ni se alature împreună pentru „salvarea marxism-leninismului”? Ce facem? Cum facem să nu-l mai avem? Se comportă ca o furie dezlănțită! Iar mâine va fi „reales”! Culmea ridiculului! Pe un asemenea fond de prefaceri, de cutremure politice, de eliberări, El va fi, „reales”! Poate ne va salva... securitatea! Doar ea, în ceașul al 12-lea să-și mai steargă din păcate. Numai ei, securiști, ar putea, cu un... singur glonț... Ah, Doamne, ce tot spun! E o zi plină de soare. Aseară, la Râmnic a nins.

REVOLUȚIILE DE CATIFELE

Înfiișarea Forumului Civic într-un teatru din Praga. Cert este că revoluția intră în ultima ei fază. Puterea și opoziția se află față în față pentru confruntarea finală. În 19 noiembrie numărul demonstranților se dublează, ei sunt peste 200.000. În 24 noiembrie sunt o jumătate de milion. Imaginea multimiilor aminteste izbitor de altele, din februarie 1948 sau de august 1968. Orașul aparține multitudini. Istoria postbelică a Cehoslovaciei a cunoscut astfel de scurte momente fierbinți, urmate de douăzeci de ani de tăcere. Regula se confirmă, numai că anul 1989 avea să fie fatal regimului. La 19 noiembrie, într-un teatru din Praga, se înființează Forumul Civic. Liderul noii organizații este ales Vaclav Havel. Câteva zile mai târziu, sediul Forumului Civic se mută, pentru a scăpa de tentativele poliției de a-i aresta liderii. După ce se instalează în Teatrul Lanterna Magică. Acest teatru va fi cartierul general al revoluției. Când vor părăsi teatrul, liderii revoluției o vor face pentru a intra în guvern, în parlament, pentru a conduce țara. Havel chiar pentru a intra în castelul Hrad, ca președinte. Peisajul uman al liderilor revoluției este extrem de pestrat. Liberali radicali, catolici, conservatori, foști comuniști, troiștiști, social-democrați, ecologiști, activiști civici, oameni fără o ideologie precisă. Ei sunt, toți, victimele normalizării survenite după 1968. Din profesori, avocați, scriitori deveniseră (dacă nu emigraseră) șoferi de taxi, spălători de geamuri, mecanici. Ei se strâng acum în Teatrul Lanterna Magică pentru a trece de la filozofie, teatru, scrieri morale literatură la comunicare, programe, memorii, statute. Ei trec din subteranele și periferia societății pragaheze în centrul ei fierbinte. Treaba lor acolo, în teatru, este să ducă la bun sfârșit o revoluție. De la contemplația grilorilor

nesfârșite ale lumii comuniste, ei trebuie acum să incendieze baraca, să inspire mulțimile, să invie o lume căzută în uitare și pasivitate. Și asta și fac. Improvizând, exersând, jucându-se. El (Vaclav Havel, Jiri Dienstbier, Petr Uhl, Vaclav Benda, Vaclav Malyr, Petr Miller, Václav Komárek, Radom Palous, Jan Carnogursky, Michael Kocab) aduc imaginația la putere, îndeplinind astfel o revendicare a anului '68, care cerea puterea pentru imaginație. Toți sunt produsul anului 1968. Al Primăverii de la Praga, dar și al baricadelor pariziene din mai, al protestelor din campusurile americane împotriva războiului din Vietnam, al studenților din Varșovia. Le-a luat trei săptămâni să treacă din opoziție la putere. Dar, până la această cotitură, metamorfoza a durat 21 de ani până a depăși înfrângerea din 21/22 august 1968. Toți sunt copiii acelei zile nenorocite când, ieșind în faferastră, au văzut tancarurile cu stea roșie pe bulevardele Pragai. Primul act al Forumului Civic este de a cere demisia lui Gustav Husak, Basil Bilak, Milos Jakes, vinovați de chemarea Armatei Rosii. Se cere și demisia ministrului de Interne, Frantisek Kinc, și a lui Miroslav Stepan, șeful organizației de partid a Pragai, organizator al represului din zilele precedente. Forumul civic se declară de acord cu propunerea de grevă generală lansată de studenți după represiunile din 17 noiembrie. Se cere crearea unei comisii de anchetă pentru investigațiunile brutaliștilor poliției. A doua zi, o scrisoare trimisă liderilor SUA și URSS, Bush și Gorbaciov, marchează nașterea Forumului Civic și intențiile sale. Ambasadorul URSS are o întrevedere cu mai mulți lideri ai Forumului Civic. Cu 200.000 de demonstranți care ocupă centrul

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

„Ceaușescu - Pace!”

Comitetul pentru probleme politice și de securitate al Adunării Generale a ONU a adoptat proiectul de rezoluție inițiat de România privind înghețarea și reducerea bugetelor militare. Rezoluției i s-au asociat, în calitate de coautori, 20 de state. În document, se sublinia „necesitatea opririi cursei înarmărilor, reducerii cheltuielilor militare și utilizării resurselor astfel eliberate pentru dezvoltarea economică și socială, în special a țărilor în curs de dezvoltare”. Două dintre efectele pozitive menționate ale reducerii cheltuielilor militare erau limitarea cursei înarmărilor și diminuarea tensiunii internaționale.

ră, de artă populară, de carte și fotografii, audii de muzică. La vernisaj au luat cuvântul Mario Benocci, secretarul general al Asociației italiene pentru relațiile culturale și științifice cu România, Domenico Di Cresci, primarul orașului Caserta, și ambasadorul României în Italia, Constantin Tudor.

Cupa Congresului al XIV-lea

În Capitală, au avut loc, începând cu ora 10, noi finale ale „Cupei Congresului al XIV-lea al PCR”. În sala asociației sportive „Juventus” se juca tenis de masă, în sala Clubului sportiv școlar nr. 1 se desfășura campionatul de șah, în pădurea Băneasa se organizase orientare turistică, în sala Liceului „Nicolae Tonitza” - badminton, pe arena CPB - popice, iar pe Stadionul Tineretului, elevii și studenții participau la cross.

„Săptămăna producțiilor record”

Se încheia „Săptămăna producțiilor record”, cum numiseră suceveni săptămăna premergătoare deschiderii lucrărilor „Inaltului forum al comuniștilor”. În toată această perioadă s-au depus eforturi mărite pentru depășirea sarcinilor de plan, ridicarea nivelului calitativ al produselor, etc. Cele mai bune rezultate s-au văzut în unitățile forestiere din bazinele Câmpulung Moldovenesc, Iacobeni, Vatra Dornei și Rădăuți, la Filatura de bumbac și Fabrica de încălzăminte din Câmpulung Moldovenesc. Potrivit calculurilor estimative, realizate pe baza rapoartelor din teritoriu, în perioada 13-19 noiembrie realizarea suplimentară 470 metri cubi cherestea și importante cantități de fire tip bumbac.

Alexandra ZOTTA

ARTICOLUL ZILEI

E frumos și e liniște

Plouă mărunt și aerul rece parcă vine direct din norii înnegrii ce s-au coborât până aproape de luminile de pe brațul macaralelor. În imediați apropiere a primelor blocuri ridicate în noul cartier timișorean „Steaua”, se întinde santerul, de bincunoscuta lui imagine. Nu există încă nici o inscripție cu vreau nume de stradă, singurul indiciu e numărul blocului, scris de constructor cu vopsea albă, mare, să se vadă. Pe ușile apartamentelor în care locatarii s-au mutat, adesea, numele familie și caligrafiat cu creionul. Iei-colo, mai ales în bucătării, s-au aprins luminile, în tavan arde un bec, agățat direct de conductor, perdeaua nu s-a pus și imaginea poate fi privită ca pe ecranul televizorului. Într-un balcon de la etajul al treilea, o fetiță și un băiat încă se mai joacă. Furați de fascinația lumii nouă de ei închipuită, își impart bucuria primelor întâmplări trăite în casă nouă. Blocul B12 e la primele ore dintr-o lungă existență. Obişnuitul tabel cu locatarii lipsește, pe cutiile poștale nu s-au pus etichetele, dar acum nimeni nu se gândeste la asta, în apartamente sunt destule treburi de făcut. Emoția mutării în casă nouă e mai presus de orice. Urcăm la etajul al treilea, la apartamentul în al cărui balcon zăriseam doi copii. Ne deschide

JURNALUL OMULUI SIMPLU

„Asistentele mi-au adus aghiasmă și ne-am rugat pentru fetița mea”

(Urmare din pag. 1)

De cele mai multe ori lăsam copiii închiși în casă, singuri. Din când în când veneam în pauze de la serviciu și le priveam pe geam. Soacra mea nu s-a bucurat niciodată că stăm în casa ei. Ne-a dat o cameră și un antreu, în care locuiau cu toții. Măncarea o făceau pe o pivniță. Era atât de multă umezeală și atât de frig, că după ore întregi petrecute acolo simțeam că se scurge toată vîlaga din mine. Această bucătărie improvisată era în cealaltă parte a curții față de unde se aflau camerele în care locuiam, așa că mi se întâmpla și mie și soțului meu să facem zeci de drumuri de la camera la bucătărie ba pentru a căra oalele cu apă fiartă pentru a ne spăla copiii, ba pentru a aduce mîncarea. Iarna și toamna era cumplită. Se întâmpla de foarte multe ori să nu îmi mai pun ciorapi în picioare sau o haină groasă. Graba mă făcea să ies transpirată din casă și să străbăt alelea până la pivniță. Așa am ajuns să am febră puternică, să nu mă mai pot ridica din pat. Soțul meu

m-a dus la doctor. Mi s-a spus fără tăgădă: «Aveți pneumonie». Când am auzit a picat cerul pe mine. Nu aveam voie să fiu bolnavă, aveam treabă, aveam copii de crescut, trebuia să merg la școală, pentru a-mi putea lua salariul și pentru a avea cu ce să ne creștem copiii. Am încercat să ascund că sunt bolnavă. M-am rugat în nenumărate rânduri de doctorița de la dispensar să mă lase să mă duc la școală în continuare, dar nu a fost chip. Până la urmă mi-am luat concediu medical, dar nu am vrut să spun la nimeni că am pneumonie, pentru că pe-atunci era o boală destul de gravă, lumea râdea de tine și îți zicea «ofticoasă». Directorul școlii unde lucram era nașul nostru de cununie. I-am dus adevărul prin care arătam că sunt bolnavă, dar el nu a spus la nimeni care era boala de care sufeream. Nu a știut nici soacra mea care a fost diagnosticul. Nici măcar nu știa că sunt bolnavă. Țin minte cu cât răutate îmi striga soțului meu: «Ești un prost, tu muncești și pe ea o ții acasă, dar ce, e cucoană? Vă vaități că nu aveți bani, dar tu îți ții nevasta drept bibelou. Să meargă să

muncească!». Șase luni am luat tratament și eu și soțul meu, chiar și copiii. Preventiv. Deși nu aveam voie să fac efort, eu nu pregetam. Țăiam lemne, căram găleți cu apă, spălăm de mână, că nu aveam mașină de spălat. Era cumpănată cu scutece albe. Nu stăteam o clipă. Din când în când, noaptea mai ales, auzeam căte o piatră lovind geamul. Soacra mea voia să ne facă să plecăm de acolo.

La începutul căsniciei noastre măncam împreună cu soacra, făceam treburile împreună. Până când am avut nevoie urgentă de niște bani. Când soțul meu a întrebao o dată ce poate împrumuta, a zis că nu are nici un leu. Ea nu a ținut niciodată cont că noi plăteam toate dările către stat, că noi cumpărăm cu banii noștri mîncare, lemne, că soțul meu făcea toate treburile în curte și la cîmp. A doua zi, când soțul meu a vrut să scoată covorul din camera ei pentru a-l bate, a găsit un ceș sub el. Acolo era trecut suma de 4.000 de lei, bani care fuseseră trecuți pe ceș chiar în ziua în care noi o rugaserăm să ne ajute. Bani fuseseră luați pe strugurii

pe care îi vînduse și pe care noi îi culseserăm. Noi munciserăm via. Așa că atunci am hotărât să ne despărțim și fiecare să se gospodărească singur. În acea perioadă ne-a fost tare greu. Dumnezeu ne-a încercat mult. S-a întîmplat ca fiica noastră cea mică să aibă febră în fiecare zi. Doamna Coca era asistentă la dispensarul din comuna noastră. Era o femeie extraordinară. Două nopți la rând a venit la noi acasă și a încercat să-i reducă febra, dar nu a reușit. Fetița a început să aibă convulsii. Am dus-o la spital. Soțul meu stătea cu celelalte două fiice acasă. Se chinua să le dea să mîncă, să le spele, să le schimbe. Erau plîngăcioase și bolnăvicioase. Nimeni nu ne ajuta. Fiica cea mică a intrat în comă. Atunci am crezut că viața noastră s-a sfârșit.

Numai când vedeam că-i făceau injecții în cap, numai când priveam cum se nemișcă simțeam cu mi se scurge viața din mine. Doctorul venea, o vedea și nu știa ce să-i facă. La un moment dat a luat o pernută și mi-a așezat-o sub genunchi. Era un om cu suflet mare. Dar nepuținos. Deși pe-atunci nu aveam voie să fim văzuți cu preutul prin preajma noastră, cu icoane pe la patul bolnavului, asistentele mi-au adus aghiasmă și ne-am rugat pentru fetița mea. Nu am să uit niciodată. După trei zile, fetița mea a deschis ochii. A început să mîncă. Nu știu dacă injecțiile acelea au fost benefice. Știu doar că Dumnezeu mi-a ținut copilul în brate și că l-a întors din lumea de dincolo. M-am bucurat când a picat regimul comunist. Mă gândeam că medicii o să aibă calea deschisă pentru o mai bună cunoaștere, că o să fie mai multe medicamente, că suferința noastră va fi mai mică. Mi-am dat seama că forma se schimbă, fondul rămăne de cele mai multe ori același. Din păcate... (a consemnat Carmen PREOTEȘOIU)

ULTIMUL CPEX

MANEA MĂNESCU, INTELECTUALUL PREFERAT AL LUI CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

Moment-cheie în ascensiunea politică: Manea Mănescu își datorează cariera la vârful politicii lui Nicolae Ceaușescu, care l-a promovat după congresul al IX-lea, din 1965. Ascensiunea începuse din vremea lui Gheorghiu-Dej. Prima dovadă a încrederei sub noua stăpânire s-a produs în 1965, când l-a înlocuit pe „veteranul” Leonte Răutu în fruntea Secției de Știință și Artă. Era un semn că Ceaușescu avea de gând să facă ceva schimbări. Este posibil să-l fi cunoscut pe noul șef al partidului, mai mic cu doi ani decât Mănescu, din perioada cât mergea să-și viziteze fratele în închisoarea de la Caransebeș. Cu certitudine Ceaușescu l-a cunoscut mult mai bine pe fratele lui, Racovschi, cu care a împărțit ani de detenție la Doftana, Caransebeș și Târgu-Jiu. În 1965, pentru puțină vreme, Manea Mănescu a ocupat un loc în Secretariatul Comitetului Central. Împreună cu Paul Niculescu-Mizil, scria Dumitru Popescu în memoriile sale, „erau cele două capete ale pârghiei prin care Ceaușescu îi marginaliza pe veterani.”

Avea să revină în această funcție după patru ani, în 1969. Tot atunci ocupase și un loc în Comitetul Executiv, păstrat, cu o întrerupere de cinci ani, până la 22 decembrie 1989.

Cariera politică: Primele contacte cu politica le datorează fratele său mai mare, Racovschi Mănescu, strungar în fier la Ploiești. Acesta îl pune să de-seneze seceri și ciocane pe ziduri și pe trotuare, să ducă manifeste în liceu și să recruteze adepte pentru mișcare din rândurile colegilor de la internatul liceului. În 1938, pe când era student, i s-a comunicat că a fost primit în partid. Miron Constantinescu și Andrei Popovici i-au comunicat că e membru. În timpul războiului a activat, „pe linie de studenți”, a incitat la greve, strecura la seminarii teze și teorii marxist-leniniste, mergea la fratele lui închis pe motive politice cu bani și alimente. A ajutat deținuții prinși sub zidurile Doftanei, n-a uitat să menționeze în autobiografie. Și a căutat să recruteze noi membri din rândurile studenților. Cu nu prea mare succes, după cum singur avea să recunoască. Imediat după război a avut ca sarcină să inițieze muncitorii, funcționarii, profesorii și elevii într-ale ideologiei comuniste. A ținut lecții în școli, fabrici, la garizoana Ploiești, în instituții publice.

În urma verificărilor, comportarea sa din perioada războiului a fost găsită ca necorespunzătoare, astfel că nu i s-au recunoscut ani de ilegalitate. Oficial, s-a considerat că Manea Mănescu a devenit membru de partid la 23 august 1944.

În perioada cât s-a aflat la Comisia de Stat a Planificării a neglijat activitatea politică și s-a dedicat cu precădere profesiei, scria în autobiografie.

În 1954 a fost trimis la Moscova, ca locuitor al reprezentanțului României în CAER. După anul petrecut în capitala URSS, întors în țară, a fost numit în fruntea Ministerului de Finanțe. După doi ani, în

Din neglijența colegilor judecați împreună cu Mănescu în 1944. Siguranța a descoperit o importantă casă conspirativă a partidului din cartierul Primăverii. În calitate de înalt demnitar, acesta a locuit în aceeași zonă FOTO: Jurnalul Foto

1957, a ajuns prim-vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Probleme de Muncă și Salarii. În 1960 a fost ales în Comitetul Central.

În martie 1974, premierul Ion Gheorghe Maurer a fost pensionat, „la cerere”. Cu preocupări, burgheze, la loc de frunte aflându-se vânătoarea și reflecțiile asupra mersului omenirii, Maurer lăsase de mult „grelele sarcini” ale guvernării pe seama adjunctului Ilie Verdeț. Silviu Curticeanu, șeful Cancelariei CC, scrie în memoriile sale că în 1974 nu Mănescu a câștigat, ci Ilie Verdeț a pierdut fotoliul de premier. Acesta din urmă, este de părere Curticeanu, era mult mai îndreptățit să îl ocure. Îl recomandau originea muncitorească și bunele rezultate obținute în anii cât condusese de facto guvernul. „Primul-ministru, scrie Curticeanu, mai trebuia să îndeplinească și o calitate esențială: să nu constituie, în nici un fel, un pericol pentru „scaunul domnesc”. (...) Când, mai târziu, în primăvara lui 1979, Ilie Verdeț a fost numit prim-ministru, el nu mai reprezenta, practic, un pericol real, deoarece aureolat și cu funcția de Președinte al Republicii, Ceaușescu devenise un conducător absolut și atotputernic.”

În noiembrie 1979, Manea Mănescu n-a mai fost

ales în Comitetul Central. A revenit în 1982, iar doi ani mai târziu și în CPEX. În 1983 a primit funcția de președinte al Consiliului Național pentru Gospodăria Unitară a Fondului Financiar.

Critica și autocritica: „În muncă sunt câteodată nervos și cam repezit și chiar reped pe unii tovarăși. Îmi dau seama numai după ce fac și caut să mă îndrept, dar sângele este cam iute”, se autocaracteriza Mănescu. „În anumite perioade mă retrăgeam în bibliotecă și stăteam să citesc zile întregi și uitam de activitatea practică revoluționară.” Cât s-a aflat la închisoare, și-a ironizat un tovarăș pentru că făcea greșeli de gramatică... Arogant, cu orgolii mic-burgheze, primește greu critica – au spus despre el diversi tovarăși. Nu prea bine l-a văzut Miron Constantinescu, cu o probabilitate învidioasă de aspirant la statutul de „intelctual al partidului”. „Era un element relativ inteligent, cu o relativă cultură economică și cu destul de mult oportunism. În momentele grele în perioada dictaturilor a dat de mult timp bir cu fugiții”.

Pete la dosar: Cea mai mare problemă – purtarea la ancheta din 1943. A atârnat greu în cariera lui Manea Mănescu, dar nu atât cât alții. În acei ani, s-au făcut ani grei de închisoare și pentru mai

puțin. Consecința – nerecunoașterea stagiului din ilegalitate și funcții mărunte în partid. Păcatele tineretii l-au urmărit chiar și în 1960: Secția de cadre aviza negativ propunerea de avansare într-o funcție superioară – probabil cea de membru în CC. Recomandare de care nu s-a mai ținut seama până la urmă. Un frate de-al lui, botezat de părințele lor „Lenin”, a fost exclus din partid pentru că în timpul războiului căzuse prizonier la nemți în Munții Tatra. Un prizonier cu numele de „Lenin” trebuie să fi făcut senzație printre ofițerii și soldații armatei lui Hitler. Resimțise și Lenin, alintat de familie „Leancu”, neajunsurile exoticeului său nume. Și în timpul războiului făcuse cerere să și-l schimbe. Aprobata, se vede treaba. În anii '50, fratele său Manea îl scrie în autobiografia cu numele nou, mai românescul „Gheorghe”.

Probleme personale: În 1964 Manea Mănescu a fost operat pe coloana vertebrală, în zona lombosacrală. Problemele medicale au revenit de mai multe ori, antrenând tulburări de tranzit urinar și intestinal. A fost internat de mai multe ori la Spitalul Elias. Mai suferea de nevroză stenică, rinofagită cronică, colită cronică, ulcer.

Amintiri și memorii: Manea Mănescu îl „datorează” scriitorului Titus Popovici imaginea servului perfect, împingând obediția până la limita deznăstătorului. În romanul cu pretenții memorialistice „Disciplina dezordinii”, imaginația de literat a membrului în Comitetul Central Titus Popovici a produs colegilor săi de „comitet” portrete caricaturale, dacă nu de-a dreptul grotești. Interesante și amuzante amănunte despre familia lui Manea Mănescu datorăm scrierii „Ceaușescu. Anii număraților inverse”, a sociologului Pavel Câmpeanu, coleg de închisoare cu Racovschi, fratele mai mare al lui Manea. Ilegalistul maghiar Egon Balaș i-a fost coleg lui Manea la Institutul de Științe Economice și Planificare din București. Nu a rămas cu o bună amintire de pe urma colaborării. În volumul memorialistic „Voinea de libertate”, Balaș a consemnat că Manea Mănescu l-a cerut imperativ să pice la examen pe cel mai bun student, fiu de moșier, singurul apreciat de memorialist cu nota maximă. Refuzul de a schimba nota pe criteriul „de clasă” i-a atras vesnică ranchiună a viitorului premier. Cel mai îngăduitor cu memoria lui Manea Mănescu se dovedește a fi Dumitru Popescu. În volumul al IV-lea din seria „Cronos, autodevorându-se...”, Dumitru Popescu îl descrie ca „dezinvolt, manierat, cu o notă elegantă a discursului”, „intelctual promovat în poziții înalte, fără privilegiul original al proletariatului de sânge”, și-a făcut datoria, atât cât i s-a permis. A suferit toată viața de „complex toleratului”, motiv pentru care nu a apelat suficient la „ascendental competenței științifice” pentru a amenda public erorile din economia și politica anilor '80.

Domiciliul în 1989: B-dul Primăverii nr. 13. Cristina DIAC

Amintiri dintr-o copilărie nefericită

Autobiografia era o piesă obligatorie în orice dosar de cadre. Cele mai complexe conțin chiar mai multe, din diferite etape ale vieții. Pentru lămurirea unui aspect sau altul, cadriștii puteau cere și „completări la autobiografie”. În fața foii de hârtie, membrul de partid își scria povestea vieții: unde s-a născut, când, ce meserie au avut părinții, câți frați are, cum și din ce trăia familia, ce școli a frecventat, ce meserii a avut, cum și când s-a apropiat de mișcarea comunistă.

Într-una din autobiografiile păstrate în dosarul său de cadre, Manea Mănescu scria: „M-am născut la Brăila în anul 1916. Mă trag din părinți muncitori. Tata Constantin Mănescu, mama Păuna Mănescu. Suntem cinci frați: Racovschi, Ion, Manea, Lenin, Bujor. Mi-am trăit copilăria la țară și în regiunile petrolifere (Mislea, Runcu, Moreni, Gura-Ocnitei). Educația socialistă am primit-o de mic copil de la părinții și frații mei mai mari. Realitățile pe care le-am trăit de copil, gustând din plin mizeria din casa părintească, din care tatăl meu lipsea de multe ori fiind prigonit și închis, precum și din realitățile mediului din afara familiei, care altoite pe educația ce primisem m-au convins și determinat să simt din fragedă copilărie nedreptatea socială a rânduiri sociale în care trăiam. Nu aș putea trece peste un fapt chiar când trebuie să fac o autobiografie succintă – care a fost pentru mine o încercare ce mi-a deschis ochii și ce influență enormă pentru tot restul vieții mele, o memorabilă scenă din viața mea de copil în casa părintească. Era într-o iarnă grea din 1922/23, tata era închis, mama noastră nu mai avea lemne cu care să ne mai încălzească pe noi cei patru copii ai ei – și după ce pusese pe foc și scaunele din casă, masa, coapa și alt mobilier casnic – când am început să plângem, de frig, patru guri de copii, ea – mama – pe ascuns a băgat o lumânare în sobă și deschizând apoi numai puținul ușa sobei, ca să putem vedea din patul unde stăteam zgribuliți, înveliiți în toale, flacăra aprinsă, ne spunea: «Uite, dragii mamei, v-am făcut foc», iar pe sobă a pus un ceainic cu apă în care pusese trei pietre rotunde și ne amăgea că sunt cartofi puși la fierit, pentru ca să ne dea să mâncăm. Am avut peste șase ani când se întâmplau aceste lucruri și care mi-au deschis ochii pentru totdeauna asupra a ceea ce aveam să fac în viață și așa am dus-o toată tinerețea mea. Am făcut evocarea acestui fragment din viața mea pentru a arăta că deși azi sunt intelectual am trăit cu familia o viață de proletar.”

Manea Mănescu a fost unul dintre puținii intelectuali posesori de diplomă universitară încadrați în mișcarea comunistă înainte de 23 august 1944. Dintru început, partidele comuniste au fost presu-puse a apăra interesele muncitorilor. Și tot din rândurile acestora trebuiau să-și recruteze, în principal, membrii. Această regulă avea să funcționeze până în 1989. După 23 august, Manea Mănescu făcea figură aparte printre colegii săi de partid, trecuți majoritatea doar prin școala vieții și a luptei revoluționare. Stingherit trebuie că se va fi simțit printre cei care absolviseră cel mult patru clase primare. Nu era de-al lor, iar studiile înalte puteau deveni în orice moment un handicap. Abil, Manea Mănescu a povestit mai pe larg ceva care să-l apropie de colegii de partid – lipsurile și greutatea financiare ale familiei – și nu despre studiile născătoare de invidii și priviri pieșice. De altfel, biografiile oficiale și chiar autobiografiile liderilor comuniști au fost falsificate în mai multe rânduri de-a lungul regimului. Bunăoară, „originea socială” muncitorească sau țărănească, chiar și atunci când era reală, a fost valorizată în mod special. Aplecarea spre cei mulți, sensibilitatea la problemele sociale încă de la vârsta primei copilării erau, de asemenea, evidențiate cu precădere. Este foarte posibil ca familia lui „nea Costică” Mănescu din Ploiești să n-o fi dus-o prea bine. Dar episodul povestit de peste ani de fiul său Manea pare desprins din romanele cu copii sărmani care l-au făcut celebru pe Charles Dickens. C-a fost adevărat sau că și-a încercat doar pana de prozator, secvența din trecutului său era menită să lucreze în slujba viitorului.

Cristina DIAC

Portrete vesele și triste

Manea Mănescu a rămas în amintire ca un personaj ce a împins fidelitatea față de cuplul Ceaușescu până dincolo de limitele ridicolului. A dăinuit mai cu seamă unul dintre ultimele sale gesturi: se spune că înainte de-a părăsi Comitetul Central în 22 decembrie 1989 i-ar fi sărutat mâna lui Nicolae Ceaușescu. Colegii din diferite etape ale vieții care-au ajuns să-și scrie memoriile nu i-au purtat lui Manea Mănescu o prea frumoasă amintire.

„Vă mulțumesc că ați dat patriei pe al doilea Mihai Viteazul!”

De departe, cel mai caustic se dovedește Titus Popovici, scriitor apropiat de puterea comunistă și coleg cu Manea Mănescu în Comitetul Central, unul dintre literații care a beneficiat din plin de avantajele oferite de regim fidelilor. În romanul memorialistic „Disciplina dezordinii” apărut în 1998, imaginația de literat a lui Titus Popovici a produs colegilor săi de „comitet” portrete caricaturale, dacă nu de-a dreptul grotești. Manea Mănescu îi „datorează” scriitorului imaginea servului perfect, împingând obediția până la limita deznăstătorului. „Luam parte la prima (în ceea ce mă privește a fost și ultima) din șirul interminabil al celebrelor vizite «de lucru» în regiunile Argeș și Câmpina în vara lui 1965, scrie Popovici. Organizatorii, care în decursul anilor aveau să atingă perfecțiunea în realizarea masca-delor «la la Potemkin», au avut o idee delicată: la intersecția șoselei cu drumul care venea de la Scornicești, aranjaseră o «întâlnire spontană» între tată și fiu. Așteptând convoiul, format din 42 de Mercedesuri, bătrânul Andruță se îmbătase copios, astfel că, atunci când fiul s-a îndreptat spre el, umbra aproape în patru labe, cu balele curgându-i pe pieptii cămașii naționale. Ceaușescu s-a făcut roșu, a înjurat de dumnezei și a plecat. În schimb Manea Mănescu, intelectualul cu distinsă infățișare, s-a apropiat de bețivul care lălaia în mijlocul șoselei, s-a înclinat până la pământ, i-a luat mâna între palmele sale și a rostit rar, cu voce tare, să fie auzit de cei din preajmă: «Vă mulțumesc că ați dat patriei pe al doilea Mihai Viteazul!». Andruță i-a răspuns printr-o râgăială sonoră, gata să-i borască pe pieptii impecabilului veston. În aceeași zi, la Râmnicu-Vâlcea, Ceaușescu a lansat prima dată ideea «desființării Pactului de la Varșovia» (e drept că «simultan cu desființarea NATO»). (...) Eram chiar lângă el și când a terminat, l-am auzit cum îl întreba pe Manea Mănescu: «Cum a fost?» Manea Mănescu și-a scos ochelarii cu ramă subțire de aur și a răspuns: «Priviți-mi ochii, tovarășe secretar general!

Încă sunt plini de lacrimi...». La Snagov, în 1989, la despărțire, i-a sărutat mâna. Consecvență!”

„Mănescu m-ar fi mâncat de viu”

Nici lui Egon Balaș, membru de partid din ilegalitate rămas în partea de Ardeal cedată în august 1940 Ungariei, Manea Mănescu nu i-a produs o prea bună impresie. La începutul anilor '50 ambii erau profesori la Institutul de Studii Economice și Planificare (Balaș preda cursul de economie mondială). Cel mai bun student, apreciat cu nota 10 de viitorul memorialist, s-a dovedit a fi băiat de moșier. „Prorectorul Manea Mănescu m-a chemat la el în birou”, scrie Egon Balaș în volumul „Voinea de libertate”, mănios tare, m-a luat la rost: cum se putea ca o persoană cu poziția pe care o aveam eu în partid și trecutul meu de ilegalist să abandoneze complet principiile luptei de clasă și să-i dea notă maximă unui dușman de clasă, fiul cunoscutului moșier Răducan! E aberant, imi zise. «Porcul ăsta de câine n-are ce căuta în institutul nostru; trebuie să-i schimbim nota și să-l pici.» l-am răspuns că, în primul rând, eu nu mă ocupam de admiteri, el, ca prorector, supraveghea procesul de admitere; și dacă un dușman de clasă care ar fi trebuit respins fusese totuși admis, răspunderea îi aparține lui, nu mie. În al doilea rând, la cursul meu Răducan nu-și exprimase niciodată vreun punct de vedere ostil regimului sau partidului, așa că nu puteam confirma că era dușman de clasă. Tatăl lui va fi fost moșier, dar el trebuia judecat în primul rând pe baza propriului său comportament. Dacă Mănescu deținea dovezi că acest Răducan este într-adevăr element ostil, trebuie să-l exmatriculeze din institut în temeiul acestora. Putea face lucrul acesta în mod deschis, dovedind acuzațiile făcute, și nu era nevoie să recurgă la subterfugiul unei note insuficiente la cursul meu. În al treilea rând, utilizarea sistemului de evaluare a studenților pentru îndepărtarea elementelor pe care prorectorul le voia eliminate ar compromite grav acest sistem în ochii studenților. La ce bun să mai muncească și să se străduiască să învețe ce li se cerea, din moment ce notele primite nu se bazau pe performanțele lor, ci pe alte criterii? Refuzam categoric să-i schimb nota studentului Răducan, i-am spus; și consideram că un asemenea procedeu contravenea intereselor sistemului de învățământ și, în fond, dăuna și intereselor partidului. Dacă prorectorul nu era de acord cu mine, eram gata să discut problema în fața unui for de partid. Mănescu m-ar fi mâncat de viu, dar nu știa ce să zică sau să facă, așa că a lăsat-o moartă, iar pe mine m-a lăsat în pace, pentru o vreme cel

puțin. N-a găsit nici un motiv să-l exmatriculeze pe Răducan, care la sfârșitul anului și-a luat licența. Bineînțeles însă că nu m-a iertat niciodată, iar mai târziu, când a ajuns mare și tare și a avut ocazia, și-a arătat din plin ostilitatea față de mine.”

„Intelctual comunist, timorat de complex toleratului”

Printre memorialiști, singur Dumitru Popescu îi găsește lui Manea Mănescu certe calități. „După ce am preluat Presa și Cultura de la P. Niculescu-Mizil, scrie Dumitru Popescu în volumul al IV-lea din „Cronos, autodevorându-se...”, am colaborat mai mult cu profesorul Manea Mănescu, receptiv, conciliant, amator de inovații lexicale și admirator al exprimirilor insolite. Îl cunoscușem ca student, după reforma învățământului, de notă prin ținuta sa profesională de noi pedagogi recrutați la grămadă. Alături de N.N. Constantinescu – o mare vocație universitară – deschidea perspectiva refacerii rândurilor tradiționalilor animatori ai Academiei. Din păcate, obligațiile de partid l-au împiedicat să-și consacre toate valențele carierei didactice, unde avea mari șanse de afirmare. L-am revăzut târziu, când devenise șeful secției de învățământ a CC, la o întâlnire cu presa, dezinvolt, manierat și cu o notă intelectuală a discursului ce m-a cucerit. (...) Fără să-și dea seama, în pofida faptului că activase în ilegalitate, ba provenea și dintr-o familie muncitorească, tatăl său fiind militant socialist (O. M.M. a fost un lider intelectual comunist timorat de complex toleratului. N-a apelat suficient la ascendențial competenței științifice, pentru a amenda de la tribunele publice erorile de gândire strategică ale unor instituții economice (până la urmă și ale lui N.C.) deși le percepea și deduceam uneori că îl irită. N-a intrat în conflicte de fond, nici chiar cu potențaii lipsiți de cultură economică și plini de tupeu. Și-a făcut datoria, atât cât i s-a permis, în marja presupusei și realei limite a intelectualului promovat în poziții înalte, fără privilegiul original al proletariatului de sânge. A urcat treptele ierarhice până la poziția de premier al României, dar s-a menținut în umbra puterii, lăsând ca tot eclerajul să cadă asupra șefului cel mare, neîndrăznind să-i deranjeze prea mult nici pe subordonații incompetenți, superficiali. Se pare că această postură i-a convenit secretarului general, dispus să-i acorde onoruri, să-i măgulească vanitatea epidermică, dar în același timp să-i diminueze, dacă nu chiar să-i răpească puterea derivată din importanțele funcții de stat.”

Cristina DIAC

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri,
numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** 10,9 LEI

CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

Cantile se distribuie la chioscuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

REVOLUȚIILE DE CATIFEA

În Cehoslovacia, Puterea se cufunda în neputință

În această duminică, pe străzi sunt 10, apoi 50, iar în final 100.000 de oameni. În fața clădirii cu numărul 22 de pe Bulevardul Narodni, trotuarul este acoperit cu mii de lumânări și de flori, în semn de omagiu pentru Martin Smid, care își găsisese aici sfârșitul. Dezmințirile autorităților nu folosesc la nimic, deoarece nimeni nu mai crede în onestitatea lui Jakes, a lui Stepan și a celorlalți.

Forțele de ordine rămân paralizate în fața acestei revărsări de oameni, iar în unele locuri chiar se retrag sub valurile de huiduie: „Asasinilor!”. Megafoanele difuzează în permanență comunicatul oficial, afirmând că nu a existat nici o victimă. Pentru întreaga Opoziție, în istoria contemporană cehă există acum trei victime: Jan Opletal, Jan Palach și Martin Smid. (...)

Măcar o dată, autoritățile nu mint. Martin Smid nu a murit. Și asta dintr-un motiv cât se poate de întemeiat: faptul că nu există. Uhl și întreaga Opoziție au căzut în capcana unei mașinării extrem de bine ticutite. Un agent al Serviciilor Secrete jucase rolul falsului mort întrezărit de unii zăcând pe trotuarul Bulevardului Narodni și acoperit cu o pătură. Cât despre Draska, ea aparținea fișierului „informal” al informatorilor STB. Fiind dependentă de droguri, ea este folosită de poliția politică pentru misiuni punctuale. De data asta, tânăra trebuia să joace rolul iubitei îndurerate și s-a achițat impecabil. Anchetele desfășurate după plecarea comuniștilor de la putere vor permite reconstituirea faptelor, fără a oferi însă și un răspuns clar la două întrebări esențiale: cine anume din sânul STB organizase afacerea și, mai ales, cine se presupunea că va profita de pe urma ei? Care fusese rolul exact al KGB, cu al cărui număr 2 șeful STB luase cina în aceeași seară? Inițiatorii acestei minciuni jucau tare, după cum demonstrează continuarea evenimentelor. Scenariul prevedea cu siguranță o reacție a populației față de un asemenea act de violență, dar e neindoielnic că autorii săi nu evaluaseră amploarea. Falsul mort Martin Smid ar fi putut servi la măturarea de pe scena politică a unei conduceri conservatoare și împovărate din acel moment cu răspunderea unei crime... Dacă însă complotiștii și-ar fi închipuit, fie și numai o clipă, cine anume avea să profite de pe urma falsei crime, cu siguranță că și-ar fi revizuit planurile. Precizia ce caracterizează mecanismul acestei manipulații denotă o remarcabilă pricepere și experiență din partea inițiatorilor ei, dar incapacitatea de a controla forța exploziei i-a făcut să se dovedească niște ucenici politici mediocri. (...)

Luând act de gravitatea evenimentelor, Vaclav Havel se întoarce la Praga. În cursul serii, în sala de teatru a Clubului Dramatic are loc o întrunire la care asistă aproximativ 500 de persoane și se întâlnesc diversele grupuri de opoziție, restrânse, active de mai multă sau mai puțină vreme. Sunt 12 cu totul, de la Asociația independentă și până la VONS, incluzând, bineînțeles, Carta '77. Spre surpriza generală, populației disperate, care se reunește la Clubul Dramatic, i se alătură și niște membri ai Partidului Socialist și ai Partidului Popular – niște organizații-satelit ale PCC. Așa cum știuse să o facă și în urmă cu aproape 13 ani, cu prilejul creării Cartei, Havel reușește să ia în considerare, să respecte și să unifice tot acest patchwork de personaje cu idei și traiectorii foarte diverse. Mulți nici nu îl cunosc încă atunci când dramaturgul ia cuvântul, cu vocea sa monotonă și mormăită. Havel nu înflăcărează multimile, dar cel puțin are un plan și niște idei și se străduiește să deosebească posibilul de imposibil. Trecutul și autoritatea lui intelectuală îl impun în scurt timp drept personajul motrice al grupului format actualmente și care, în câteva zile, avea să măture de la putere echipa existentă. La ora 22:00, Forumul Civic se naște și se afirmă de la bun început ca o contraputere și un interlocutor al PCC. „Forumul Civic se simte apt să trateze imediat cu conducerea statului asupra situației critice a țării noastre, să exprime actualele revendicări ale opiniei publice și să discute despre modul de a le satisface”. Forumul pune patru condiții: Demisia membrilor prezidiului PCC care au o legătură cu preparativele intervenției din 1968 a celor cinci țări din Pactul de la Varșovia; (...) Demisia imediată a prim-secretarului Comitetului Central al PCC din Praga, Miroslav Stepan, și a ministrului federal de Interne, Frantisek Kinc, răspunzători pentru toate intervențiile Poliției din cursul ultimelor luni împotriva manifestanților pașnici; constituirea unei comisii de anchetă asupra acestor intervenții; (...) repunerea imediată în libertate a prizonierilor de conștiință, inclusiv a celor arestați cu prilejul ultimelor manifestații.”

În manifestul constitutiv, autorii își precizează filosofia de acțiune: Forumul Civic consideră că înființarea și activitatea sa corespund cu voința celor 40.000 de semnatari actuali ai petiției Câteva Fraze și rămâne deschis tuturor componentelor și forțelor societății cehoslovace pentru care este important ca țara noastră să înceapă și ea să-și caute, printre un demers pașnic, calea spre ordine democratică a societății și, prin aceasta, spre prosperitate economică.

Degeaba mai convocă Milos Jakes o reuniune de urgență a Prezidiului în cursul serii; confruntată cu un popor eliberat de frică, Puterea se cufundă în neputință.

Christian Duplan, Vincent Giret, Viața în roșu. Nesupușii. Varșovia, Praga, Budapesta, București, vol. IV, București, Editura Nemira, 2000, p. 199-202

FRANCISC VAȘTAG ȘI RUDEL OBREJA, CĂMPIOŢII AI DACIADEI LA BOX

Rudel Obreja (dreapta) și-a învins toți adversarii înainte de limită, devenind pentru a patra oară campion al României

FOTO: Revista SPORT

Finalele Campionatelor Naționale de box din anul 1989 au avut loc în luna noiembrie, la Sala Polivalentă din București, turnee desfășurându-se, bineînțeles, sub egida Daciadei, competiția atât de dragă lui Nicolae Ceaușescu. Pe listele de concurs la cele 12 categorii de greutate erau înscrși 112 pugiliști din întreaga țară, care trecuseră cu bine de turneele de calificare zonale. Prezența în ring a unor pugiliști ca Francisc Vaștag sau Rudel Obreja, recent medaliați cu aur, respectiv cu bronz, la Campionatele Mondiale de la Moscova, au transformat Polivalenta într-un adevărat magnet pentru iubitorii „nobilei arte”, fiecare reuniune fiind urmărită de mii de spectatori, care timp de o săptămână au umplut până la refuz tribunele arenei din Parcul Tineretului. Vaștag, la categoria semimijlocie, și Obreja, la mijlocie-mică, au câștigat titlurile fără să se întrebuițeze în mod deosebit, pentru că majoritatea adversarilor lor fie au renunțat să mai urce în ring de teamă să nu o încaseze

rău de tot, fie au fost abandonati de propriii antrenori după doar câteva minute de luptă. Doar Vaștag a avut ceva mai mult de furcă în finala cu tânărul Mihăiță Nițulescu, care s-a ambiționat să-l reziste timp de nouă minute celui mai bun boxer din lume, fiind răsplătit cu binemeritate aplauze pentru această îndrăzneală. În schimb, Obreja a încheiat în prima repriză controliu cu Vasile Cătea, așa cum făcuse și cu ceilalți boxeri pe care îi întâlnise în drumul spre finală. Adversarii în ring au durat 20 de ani, Obreja și Cătea sunt astăzi colegi în Federația Română de Box, primul fiind președintele acestui for, iar cel de-al doilea, vicepreședinte. Trei pugiliști și-au trecut, în premieră, numele pe lista campionilor naționali. Este vorba despre Nicolae Aliuță, fratele mai mare al fotbalistului Marian Aliuță, fost jucător la Steaua, Rapid, Poli Timișoara, Șahitior Doneț și Vasile Adumitroaie.

Deși nu au ajuns în finale, doi

pugiliști care aveau să se remarcă în viitor au atras totuși atenția. Este vorba despre Leonard Doroftei și Zoltan Lunca, ambii în vârstă de doar 19 ani. Doroftei s-a oprit în semifinale, după un meci de mare luptă cu viitorul campion al penelor, Nicolae Talpoș, în timp ce Lunca a pierdut surprinzător disputa cu Petrică Paraschiv, în limitele categoriei muscă. Doroftei a explodat efectiv după Revoluție, când s-a afirmat drept unul dintre cei mai buni boxeri pe care i-a avut țara noastră. A fost campion mondial și dublu campion european la amatori, a câștigat două medalii olimpice de bronz, iar după trecerea la profesionalism a câștigat centura de campion al lumii la categoria semiușoară, în versiunea WBA. Zoltan Lunca s-a stabilit după 1990 în Germania, și-a schimbat numele în Lunka și a câștigat pentru țara sa de adopție un titlu mondial la amatori și o medalie de bronz la Jocurile Olimpice. Spre deosebire de Doroftei, Lunka nu a strălucit în ringul profes-

sionist, unde nu a reușit să obțină vreun titlu important. Cotidianul Sportul a dedicat spații ample Campionatelor Naționale de box. Dincolo de valoarea incontestabilă a unor pugiliști precum Francisc Vaștag și Rudel Obreja, singurii cu adevărat competitivi la orice mare întrecere internațională, publicația atrage atenția și asupra faptului că tinerii boxeri nu au dat o replică pe măsura așteptărilor. „Deși nu a lipsit nici un nume important, impresia generală nu a avut darul să satisfacă, decât cu unele excepții, exigențele specialiștilor și ale publicului. Prima constatare, evidentă încă de la galele preliminare, a fost aceea că în boxul nostru schimb de generații se desfășoară într-un ritm lent, ofensiva noului val fiind prea puțin viguroasă. Așa se explică faptul că printre campioni sau finaliști s-au aflat destui sportivi trecuți de 30 de ani”, a fost concluzia jurnaliștilor de la singurul ziar de sport care apărea în acei ani. Vlad IONESCU

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Unitate economică de stat, cu sediul în București, Str. Dionisie Lupu nr. 68, Sect. 1, încadrează de urgență revizori contabili, cu studii superioare, în condițiile Legii nr. 12/1971.
Oficiul de Gospodărie a Apelor al municipiului București încadrează urgent în condițiile Legii 12/1971, pentru lucrări din Capitală și Sectorul Agricol Ilfov, următorul personal: ingineri construcții hidrotehnice, electricieni de medie tensiune, personal navigant și muncitori constructori. Relații, la compartimentul personal-invățământ.
Întreprinderea de Bere București, Cal. Rahovei nr. 157, Sect. 5, încadrează urgent conform prevederilor legale: inginer constructor, instalator, paznic, impiegat CF.
Gospodăria Economică de Vânătoare și Pescuit Sportiv, București, Str. Vălsănești nr. 3, Sector 3, încadrează în condițiile Legii nr. 12/1971, muncitori necalificați, vârsta de până la 30 de ani, paznici.
CIPEET – București încadrează, conform Legii 12/1971, revizori contabili cu buletin de București. Relații suplimentare la CIPEET – Serviciul Personal.

VÂNZĂRI
Covor manual, casetofon auto, lustră sticlă, sobă electrică, amplifon Delia, radio Telefunken, patefon cu plăci.
Lange, Caber, cort alpinism, piolet cățărare, cordelină, schiuri, ciocan gheață.
Vând ceas constatatator Benzing – pentru porumbei.
Vând mașină tricotat Ruta 85 – 160 ace, ceas sah, film și foarfecă foto cu model, fierbător și pernă electrice, toate noi.

tv 19 noiembrie 1989

11:30 Lumea copiilor. Suntem copii! Epoci de Aur și al națiunii noastre viitor! Document. Imn de slavă partidului iubit! Program literar-muzical-coregrafic realizat cu participarea unor formații ale pionierilor și șoimilor patriei în cinstea Congresului al XIV-lea al PCR. Laudă limbii române. Să învățăm un cântec... „Suntem șoimii țării”. Muzica Romeo Vanica. Versuri Ionel Bratu. Redactori: Ina Sterescu, Eugen Patriche
12:15 Sub tricolor, la datorie! Cu răspundere patriotică, comunistă, înalt onoratășesc marelui forum al comuniștilor români. Redactor maior Valeriu Priciună
12:35 Viața satului. În întâmpinarea Congresului al XIV-lea al partidului – congresul marilor împliniri socialiste. Arc peste timp în satul românesc. Cifre și fapte ale evenimentului contemporan în anii Epocii Nicolae Ceaușescu. Documentar. Redactor Gheorghe Verman
13:00 Telex
13:05 Album duminical. Concert de prânz cu orchestra de estradă a Radioteleviziunii Române. Dirijor Ion Cristinoiu. Sub semnul Congresului al XIV-lea. Poem pentru țara nouă. Reportaj. Pământul acesta românesc. Muzică ușoară cu: Dan Spătaru, Cornel Constantiniu, Viorela Filip, Florin Apostol. Partidului și țării, inima și versul. Moment poetic. Sub steag de partid, sub steag tricolor. Program coral. Tradiție în contemporaneitate. Reportaj. Cântec drag din țara mea. Melodii populare cu: Sofia Vicoveanca, Dumitru Ridescu, Luciana Văduva. Telesport. Laureate ai Festivalului național „Cântarea României”. Viorela Ciucur, Florin Croitoru, Doina Scripcaru, Ion Bogdan-Ștefănescu. O planetă de flori. Muzică ușoară cu: Doina Spătaru, Mirela Voiculescu, grupurile Song și Minisong. Redactori coordonatori: Ioana Bogdan, Nicoleta Păun
15:00 Închiderea programului
19:00 Telexjurnal. Țara întreagă în ajunul Congresului al XIV-lea al partidului
19:35 Congresul al XIV-lea – congresul marilor victorii socialiste. Gloarioase înfăptuiri. Documentar. Redactor Lucia Postelnicu
19:55 O epocă, un conducător, o țară. Spectacol festiv transmis din județele țării
21:00 Raportăm marelui forum al partidului. Redactor Alexandru Popescu
21:20 Cântec nou pe plai străbun. Muzică populară. Redactor Marioara Mureșanu
21:50 Telexjurnal
22:00 Închiderea programului.

amintiri

CIND ȘI UNDE PLECAȚI ÎN CONCEDIU?

La întrebarea „UNDE?” OFICIILE JUDEȚENE DE TURISM ȘI ÎNȚEPRINDEREA DE TURISM, HOTELIERI ȘI RESTAURANTE BUCUREȘTI vă oferă nenumărate răspunsuri:

- Pe valea Prahovei, în stațiunile: SINAIA, BUȘTENI ȘI PREDEAL
- Pe valea Olteului, la CALIMĂNEȘTI, CĂCIULATA, COZIA, GOVORA ȘI OLĂNEȘTI
- În Maramureș, la BORSĂ ȘI IZVOARELE
- În stațiunile montane din județul Caraș-Severin: SEMENIC, MUNTELE BIC, CRIVAIA, VĂLUG
- În stațiunile de odihnă și cură balneară din estul Transilvaniei: SINGEZOR-BĂI, BÔRȘEC, SOVATA, TUȘNAD, BALVANYOS, VILCELE
- În apropierea Munților Apuseni, la MONEASA ȘI GEOAGIU.
- Și la AMARA, OCNA SIBIULUI, PĂLTIȘI, PUCIOASA, SLĂNIC MOLDOVA sau STINA DE VALE.

PUBLITURISM

SALUTĂRI DIN... BUZIAȘ!

Ilustrată și difuzată de Poșta Română

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Acces sever limitat la granița românească

(Urmare din pag. 1)

Analizii spun că o parte a membrilor de nivel mediu ai partidului sprijină reformele, dar nu ar îndrăzni niciodată să își exprime public opoziția față de liderul partidului. Însă câțiva suporteri ai disidenților, Doina Cornea, care se află acum în greva foamei, și Dan Petrescu, care a fost arestat la 30 octombrie, au solicitat delegații simple de la Congres să se opună realegerii lui Ceaușescu. Ceaușescu acuză Ungaria reformistă, Polonia și alte țări de «slăbirea poziției socialiste și deschiderea căii pentru restaurarea capitalismului sub diverse forme».

Către o nouă Europă – Indezirabilă la București

Despre atmosfera tensionată din țară scria și Berna G. Harbour în cotidianul *El País*. Ziaristi străini fie nu erau lăsați să intre în țară, fie erau verificate la sânge.

„În timp ce zeci de bărbați dubioși patrulau în interiorul aeroportului nescăpându-i din ochi pe jurnaliștii tocmă aterizați, agenții vamali verificau bagajele. Milimetru cu milimetru, agenții studiau fiecare hărțuită pentru a elimina orice suspiciune. Prin mâinile lor au trecut zecile mele de pagini de notițe, numere de telefon, chiar și secțiunea de știri internaționale și cea de editoriale din *El País*, fiind confiscate fără ezitare.

Aceeași scenă s-a repetat și cu ceilalți colegi prezenți, și cu cei ajunși cu o zi înainte la București, cu ocazia începerii Congresului Partidului Comunist Român. Alți 35 de ziaristi nici nu au putut intra în țară, nefiindu-le acordate vizele, printre care s-a numărat și corespondentul *El País* pentru Europa de Est, Hermann Tertsch. În mapele jurnaliștilor au rămas doar programul oficial al Congresului, editat de guvernul român, și câteva caiete noi. O cameră de luat vederi ascunsă ne înregista, urându-ne bun venit la București.”

Granița închisă în ajunul Congresului

The Washington Post relatează evenimentele incredibile legate de participarea străinilor la cel de-al XIV-lea Congres al PCR. Astfel, delegații germani la congres li s-a interzis să zboare spre București cu Tarom. „Oficialitățile române au interzis intrarea în țară a unor reporteri străini care aveau ca sarcină acoperirea Congresului Partidului Comunist și au restricționat intrarea și ieșirea din țară. Șeful redacției din Viena a agenției franceze de presă, Agence France-Presse, a fost declarat indezirabil de autoritățile române și i-a fost interzis accesul în țară. Joi, unui alt jurnalist francez i-a fost interzisă intrarea în România. Un jurnalist iugoslav, cunoscut pentru pozițiile sale critice la adresa lui Nicolae Ceaușescu, spune că nici

lui nu i s-a acordat permisiunea de a intra în țară pentru a acoperi Congresul, care va începe luni. Sub regimul intransigent al lui Ceaușescu, din 1964 și până acum, România este țara din blocul estic care s-a opus cel mai vehement oricărei reforme politice. Ceaușescu chiar l-a cerut aliaților din Pactul de la Varșovia să intervină pentru a bloca în Polonia preluarea puterii de către «Solidaritatea».

Sămbătă, guvernul a impus restricții severe la graniță și a lărgit măsurile de siguranță din interiorul țării. Agenția de știri din Germania de Est, ADN, transmite că oficialilor est-germani li s-a interzis să zboare spre București cu compania românească Tarom. ADN a mai transmis că poliția de frontieră din România a oprit pentru câteva ore la graniță câțiva corespondenți străini veniți la București pentru a transmite știri de la congres. Se pare că, astăzi, restricțiile de călătorie au fost slăbite.”

Pe aici nu se trece

În *La Repubblica* din 19 noiembrie 1989, Leonardo Coen scria la rândul său despre închiderea granițelor româno-maghiare și despre limitarea accesului turiștilor străini în țară. „Cererile de călătorie sunt aproape toate respinse. România a închis granițele cu Ungaria, potrivit unei știri de la Radio Budapesta. Informațiile confirmă faptul că frontiera dintre Ungaria și România nu poate fi trecută din nici o parte și că, pe cele cinci puncte principale de tranzit între cele două țări, toți turiștii sunt trimiși înapoi fără nici o explicație. România nu a informat Ungaria despre motivele acestei decizii, măsura fiind probabil legată de Congresul Partidului Comunist din România.”

InfoMina

Sportive

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Diționar: ITEE, ADSO
Informația Bucureștilui, 1989